МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 7

Матеріали

Звітної науково-практичної конференції
“Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми”
м. Київ, МАУП, 29 листопада 2018 р.

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 14 листопада 2018 р.

Міжнародної наукової конференції
“Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку”
м. Київ, МАУП, 7 грудня 2018 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 10 від 31.10.18)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 7: Матеріали. звітн. наук.-практ. конф. "Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми", 29 листопада 2018 р.; IV Всеукр. наук.-практ. конф. "Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції", 14 листопада 2018 р.; Міжнар. наук. конф. "Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку", 7 грудня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2018. — 372 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018

Цімошинська О. В., Галушко О. В.
Шляхи підвищення ефективності розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками на підприємствах *289*

Цімошинська О. В., Головач Ю. В.
Шляхи удосконалення методики складання звіту про фінансові результати підприємства *293*

Цімошинська О. В., Логвин А. А.
Шляхи скорочення дебіторської заборгованості на підприємствах *297*

Цімошинська О. В., Малецька Л. В.
Шляхи підвищення якості та ефективності використання основних засобів підприємствах України *300*

Цімошинська О. В., Міцкан Т. І.
Шляхи удосконалення обліку розрахунків із покупцями та замовниками на підприємстві *304*

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

“Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку”

(07 грудня 2018 р.)

Бабенко О., Найдьонов І. М.
Фольклорні жанри як засоби формування звукової культури мовлення дошкільнят *306*

Бахов І. С.
Сучасні технології та соціальні мережі як стресогенний чинник психологічного здоров’я (на прикладі американської молоді) *308*

Берека В. Є.
Роль інституту післядипломної педагогічної освіти у формуванні особистісно-професійної компетентності педагога дошкільної освіти *311*

Бурлаченко С. Ю.
Педагогічний менеджмент в дошкільному навчальному закладі як підвищення якості освіти та професійного рівня педагогів *315*

Головач Н. В.
Моделі формування професійних компетенцій майбутніх фахівців дошкільних закладів освіти *317*

Грабовенко Н. В.
Психолого-фасилітативна компетентність педагога як складова його професіоналізму *321*

Гресь О. В.
Наука як невід’ємна складова освітнього процесу в рамках модернізації системи вищих навчальних закладів *325*

Гуменникова Т. Р.
Освітнє партнерство викладачів та студентів вишів, як шлях до соціальних змін *327*

Дмитренко Г. А.
Орієнтація національної системи освіти на особистість: управлінський аспект *330*

О. В. ЦІМОШИНСЬКА
д-р філос. в галузі економіки, НН ІМЕФ МАУП

А. А. ЛОГВИН
магістрантка, МВУ МАУП

ШЛЯХИ СКОРОЧЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Облік та аналіз дебіторсько заборгованості є одним з ключових завдань у вирішенні проблем, що виникають під час поточного управління підприємствами з позиції оптимального співвідношення між ліквідністю та прибутковістю. Це питання з різним ступенем теоретичного і практичного висвітлення розглянуто в багатьох іноземних виданнях останнього часу. Огляд наукової та методичної літератури радянських часів свідчить, що аналіз договірних зобов'язань в контексті управління заборгованістю, раніше не проводився.

За результатами проведеного дослідження дебіторської заборгованості запропоновано методичний підхід до аналізу дебіторсько заборгованості як інструменту покращення фінансового стану та формування стратегії підприємства, а також надано наступні пропозиції [3]:

- своєчасно здійснювати контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стабільності підприємства і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування;
- винаходити можливості збільшення кількості замовників з метою зменшення масштабу ризику неоплати;
- контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями. В умовах інфляції будь-яка відстрочка платежу призводить до того, що підприємство реально одержує лише частину вартості виконаних робіт. Тому необхідно розширити систему авансових платежів;
- своєчасно виявляти недопустимі види дебіторської заборгованості, до яких, в першу чергу, відносяться прострочена заборгованість покупців понад три місяці.

Особливої уваги потребує порядок списання простроченої дебіторської заборгованості, оскільки існує прямий взаємозв'язок між списанням такої заборгованості і формуванням оподатковуваної бази податком на прибуток. Правильне і своєчасне списання дебіторської заборгованості відіграє важливу роль при формуванні фінансових результатів діяльності підприємства.

Вважаємо, що підприємствам-кредиторам, щоб уникнути втрат від оподаткування, необхідно створювати резерв сумнівних боргів. Розглянемо ситуації, при яких можна не створювати резерв сумнівних боргів (рис. 3.1).

Рішення про створення резерву сумнівних боргів повинно готуватись комісією підприємства за участю керівників юридичної, бухгалтерської, збутової служб та затверджуватись керівником підприємства. Вважаємо, що в рішенні про створення резерву сумнівних боргів комісія повинна відображати наступні відомості: дату та причину виникнення заборгованості, строк її погашення (векселів, застав, договорів

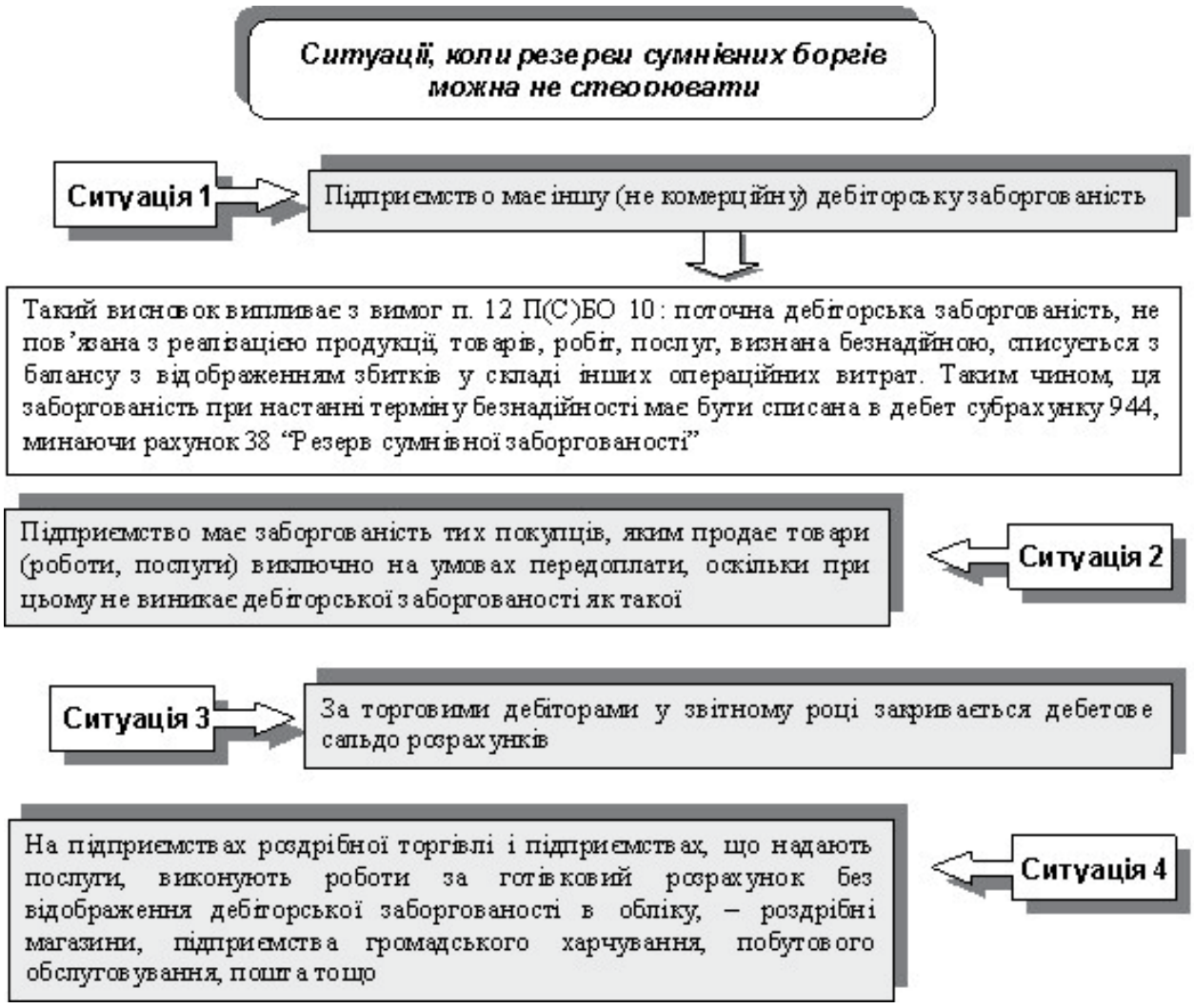

Рис. 3.1. **Ситуації, при яких можна не створювати резерв сумнівних боргів**

страхування), дату подання позовної заяви до суду (арбітражного суду) про стягнення заборгованості з покупця (замовника), номер та дату платіжного доручення про перерахування мита [2].

Резерви сумнівних боргів дозволяється створювати тільки за результатами інвентаризації дебіторської заборгованості в кінці року, в той час як сумнівні борги виникають в ході торгових операцій протягом року. Існують наукові думки, що необхідно нараховувати резерв протягом всього облікового періоду. На нашу думку, розрахувати резерв сумнівних боргів доцільно перед складанням звітності, а використовуватися він буде протягом звітного року при потребі або безпосередньо перед складанням звітності. Вважаємо, що резерв повинен формуватись на базі експертних оцінок фінансового менеджменту підприємства.

Списання боргу на збиток внаслідок неплатоспроможності боржника не є анулюванням заборгованості. Ця заборгованість повинна відображатися на позабалансових рахунках з метою контролю за можливістю стягнення у випадку зміни майнового стану боржника. Термін, на який заборгованість повинна обліковуватись на позабалансовому рахунку, встановлюють деякі практики в три, деякі – в п'ять років з моменту списання [3].

Для того, щоб списати безнадійну заборгованість, необхідно правильно документально оформити дану операцію. Дебіторська заборгованість, по якій закінчився

строк позовної давності, списується за рішенням керівника підприємства. Сьогодні законодавством не передбачена конкретна форма такого рішення. При використанні довільної форми, пропонуємо наступні обов'язкові реквізити:

- повна назва підприємства-дебітора із зазначенням його ідентифікаційного та індивідуального податкового коду, дати і причини виникнення заборгованості;
- повний перелік первинних документів, що підтверджують даний факт;
- дата прийняття рішення з обов'язковим зазначенням того, що ця заборгованість повинна обліковуватись не менше трьох років поза балансом (а можна і більше) з часу такого списання для нагляду за можливістю її справляння у випадку зміни майнового стану дебітора;
- підпис керівника і головного бухгалтера;
- печатка підприємства, установи.

Крім застосування програмного забезпечення, безпосередньо прив'язаного до виконання тих чи інших функцій обліку розрахунків з дебіторами, існує ще один шлях автоматизації підприємства – придбання програмного "конструктора".

З метою удосконалення обліку дебіторської заборгованості, при її автоматизації, пропонується здійснити наступні заходи [3]:

- створити інформаційну базу дебіторської заборгованості учасників розрахунків;
- звірити в електронній формі взаємні вимоги та зобов'язання і знайти найбільш раціональні способи погашення взаємної заборгованості;
- провести взаємозаліки, поступово скорочуючи обсяги заборгованості;
- вести облік та звітність проведених взаєморозрахунків.

Досягнути цього автономно від фінансових та виробничих аспектів управління неможливо. Тісна інтеграція функціонального модуля з підсистемами, що безпосередньо пов'язані з фінансами та виробництвом, дозволяє вирішити традиційні проблеми, які виникають при зіткненні матеріально-технічного постачання з управлінням, виробництвом та фінансами. Це дасть змогу скоординувати планову послідовність закупок і видачу дозволу, надасть свободу маневру у виборі способів платежу, а також полегшить ведення офіційної звітності.

Джерела

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 "Дебіторська заборгованість" затв. наказом Міністерства Фінансів України від 08.10.99 р. № 237 із змінами і доповненнями.
2. Должанський М. І., Должанський А. М. Бухгалтерський облік в Україні з використанням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку: Навчальний посібник. – Л.: Львівський банківський інститут НБУ, 2013. – 494 с.
3. Матицина Н. Основи регулювання розрахункових відносин шляхом управління дебіторською заборгованістю. Бухгалтерський облік і аудит № 7 (2015). С. 38–42.